

ДОХОДНО ПТИЦЕВЪДСТВО

Органъ на Българския Птицевъденъ Съюзъ — София
 Vereinsblatt des Bundes Bulgarischer Geflügelzüchter
 E. V. — Sofia.

Годишънъ абонаментъ 50 лева предплатени.
 За д-ва, кооперации, учреждения, читалища, ученици, трудоваци,
 войници и членове на птицевъдните дружества и клубове 40 лева.

Обявления и ръклами се приематъ по споразумение.
 Всичко, което се отнася до списанието, да се изпраща до
 редакцията — Плъвенъ.
 Редакторъ М. Ц. Цоневъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- 1) Предъ конгреса — С. М. Лукановъ; 2) Птицевъдството въ Дания; 3) Ранни пилета — Д-ръ С. Игнатовъ; 4) Хранене на малките пилета — Хр. Иринчевъ; 5) Умиране на пиленцето въ яйцето — С. Игнатовъ; 6) Топловодни инкубатори — И. Шерцель; 7) М. Ц. Цоневъ — Презъ мартъ въ птицевъдния дворъ; 8) С. М. Лукановъ — Индийска беглива патица; 9) М. Цоневъ — Гжските; 10) Ив. Добревъ — Да премахнемъ лошите носачки на време; 11) Съюзенъ и кооперативенъ животъ; 12) Какъ да образуваме птицевъдно Д-во — Хр. Шоповъ.

С. М. Лукановъ

Предъ конгреса.

За 7 и 8 априлъ т. г. е свиканъ въ София първия ре-
 дованъ конгресъ на Съюза на българските птицевъди.

Образуванъ при извънредно неблагоприятни условия, тъй
 като неговото учредяване съвпадна съ дни тежки и нещастни,
 дни на грозни изпитания за страната ни, вследствие на спо-
 летълия ни землетърствъ въ Южна България, той въ своя
 кратъкъ животъ, можа да отбележи значителни успѣхи за
 доброто на родното ни птицевъдство.

Независимо отъ това, че Съюза почти изживя неизбеж-
 ния за подобни начинания организационенъ периодъ, той
 можа не само да влѣзе въ връзка съ всички почти птице-
 въдни организации въ нась, но извика и не малко такива
 на животъ.

Съ съдействието на Плъвенския клубъ на птицевъдите
 и птицевъдните дружества въ Горна Орѣховица и София,

съюза устрои три птицевъдни конференции въ Левски, Гор. Орѣховица и София, въ които се подложиха на обсъждане множество злободневни въпроси, засъгащи нашето птицевъдство.

Както въ самия учредителенъ конгресъ, така и въ горнитъ конференции се подчертва, че на птицевъдството у насъ тръбва да се отдаде по-сериозно внимание, че на него тръбва да се престане да се гледа съ пренебрежение и нехайство, защото птицевъдството е и ще остане единъ важенъ отрасътъ отъ нашето народно стопанство. Факта, че чрезъ износа на нашето птицевъдство се реализиратъ за търговския ни балансъ стойности, които заематъ трето място следъ тютюна и зърненитъ храни, иде да подчертава по най-убедителенъ начинъ голъмата значение на птицевъдството за страната ни.

Не веднажъ, обаче, е изтъквано, а това се признава и отъ всички сведуши по въпроса лица, че това, което се получава отъ нашето птицевъдство, е сравнително малко и че при малко по-вече грижи и усилия, при малко по-вече жертви и внимание отъ страна на отговорните фактори, нашето птицевъдство може да се издигне на голъма висота:

Ако една Дания, която по пространство и население е по-вече отъ два пъти по-малка отъ насъ, може да развие птицевъдството си до такава степень, че да изнася годишно 5780 вагона яйца, срещу 1630 вагона, изнасяни отъ насъ, да увеличи броя на домашните си птици до степень, че на всъки жител да се падатъ по 5·37 глави, срещу 1·19 глави у насъ, ако Холандия и Белгия, които до преди европейските войни внасяха яйца за свое употребление, а сега изнасятъ такива съ хиляди вагони, има ли причини, които да не позволяватъ нашето птицевъдство да се издигне на много по-голъма висота, отколкото сегашната. Не само, че никой познавачъ на положението не би могъл да посочи подобни причини, а напротивъ, всъки съ положителност ще потвърди, че въ насъ има едни отъ най-благоприятните условия за засилване на птицевъдството и за неговото многократно увеличение. За постигане, обаче, на резултати въ това отношение, необходими сѫ задружни усилия за изваждането му отъ неговата първобитност, необходимо е да се предприематъ редица мѣрки, чрезъ прилагането на които да се оглади пътя на неговото развитие, отъ една страна, и да се поощри по-следното, отъ друга.

Ако по една или друга причина отговорните фактори въ насъ не направиха много за засилване и изобщо подобренето на птицевъдството, до голъма степень за това сѫ виновни и самите птицевъди. Съ задружни сили последните тръбва да посочатъ мѣрките и срѣдствата, необходими за защита на тѣхните интереси, да ни отстояватъ и съ непоколе-

бима енергия и настойчивост да ги наложатъ на всички обществени фактори.

За да може да се подчертава силата на Съюза на българските птицевъди, необходимо е първия неговъ конгресъ да биде масово посетен. Всички птицевъдни организации, които до сега не съж стали негови членове, нека станать такива и въ днитъ на конгреса изпратятъ своите делегати.

Нека се надяваме, че въ първия редовенъ конгресъ на Съюза на българските птицевъди ще се изработи плана за бъдещата негова дейност и ще се окаже на необходимите мъроприятия, които тръбва да се взематъ за засилване на нашето птицевъдство, че въ него ще бъдатъ разгледани и се взематъ съответните решения по множеството въпроси, засъгащи развитието на същото. Нека въ него се манифестира желанието за сътрудничество и взаимна подкрепа въ съюзните сръди, нѣща отъ които зависи не само мощността на всѣка организация, но съж и гаранция за една ползотворна и резултатна работа.

Хр. Ц. Цоневъ

Птицевъдството въ Дания.

Ето една страна, която ни се сочи за образецъ отъ тридесетъ и повече години насамъ, но за съжаление почти нищо не сме възприели отъ нейното образцово птицевъдство. Ще се позволя да изложа на кратко какъ се е развивало тамъ птицевъдството до днешните си грамадни размѣри, споредъ най-новите информациони бюлетини на Данското външно министерство. Въ 1880 година, когато данското земедѣлие вследствие чуждата конкуренция и спадане цените на земедѣлските произведения, изпадна въ тежка криза, земедѣлците тръбаше да потърсятъ срѣдства за увеличение доходите си и погледитъ имъ бѣха обрънати къмъ птицевъдството, наимираща се по това време въ примитивно състояние, както е сега у насъ. Интересътъ къмъ птицевъдството отначало се проявилъ въ градовете и монастирите, и то по скоро като спорть, откѫдето бѣже се разпространява изъ селата, кѫдето за много земедѣлски стопанства станало единъ отъ главните фактори на националния доходъ и дава препитание на хиляди земедѣлски семейства.

Раситъ, които съж издигнали и засилили птицевъдството въ качествено и количественно отношение въ Дания, това съж италиянката и минорката, които много лесно съж се приспособили къмъ тамошния климатъ и съж подобрili местната раса чрезъ кръстосване. Въ последствие обаче, горнитъ две

раси се замѣствать отъ международно познатитѣ и полезни раси като: Бѣла Легхорнъ, Виандотъ, Плимутрокъ и Ротисландъ, донесени отъ Америка.

Следната статистика ни дава ясна представа за развитието на птицевъдството въ Дания.

	Население	Повърх.	Кокошки	Износъ на яйца	
					въ вагони*)
1889 год.	2.160.000	33.017	кв. кл.	4.592.000	707
1916 „	2.921.000	„		12.287.759	3.360
1923 „	„	„		20.000.000	

Въ Дания на единъ пѣтъ се падатъ средно 6 кокошки, а въ България съ три пжти по-голѣма повърхность само $1\frac{1}{4}$ кокошки.

За да се развие тѣй бѣрже и въ такива размѣри птицевъдството въ Дания, главната причина е била благоприятния пласиментъ на данските яйца въ чужбина, главно лондонския пазаръ.

Първоначално износътъ на яйца є билъ много скроменъ и много примитивенъ и съвсемъ неотговарящъ и не-пригоденъ за консумативните пазари. И поради оплакванията на чужденците отъ лошокачествената изработка на яйцата, трѣбаше да се взематъ бѣрзи мѣрки за подобреніе и заселване на този износенъ артикулъ — **яйцата**. Съ тази тежка и трудна задача се заели кооперативните млѣкарски и птицевъдни Д-ва.

Пръвъ единъ учитель отъ Ютландия започналъ усилена кампания за организиране на производителите въ кооперативни дружества за износъ на яйца и въ 1895 год. се основа данската кооперация за износъ на яйца. Сѫщото сдружение на кооперациите организирало отлична система за събиране и маркиране на яйцата. Съ помощта на единъ номеръ върху яйцата, означаващъ номера на околията и члена на дружеството, може да се знае винаги името на производителя. Когато последния е доставилъ лоши яйца, той получава извѣстие за това, а въ случай на повторение, той бива глобяванъ за нарушение на устава. Членовете сѫ задължени да донасятъ само първокачествени, чисти и прѣсни яйца. Дружествените събирачи редовно посещаватъ производителите и имъ плащатъ яйцата по тегло.

Производителътъ членъ е длѣженъ да дава непременно всичките си яйца, съ изключение на тия предназначени за мѣтне или за нуждите на семейството му. Вънъ отъ това членовете на кооперацията се задължаватъ да полагатъ най-голѣми усилия и грижи при събирането и съхраняването на яйцата. Така събраниятѣ яйца се опаковатъ най-грижливо, маркиратъ съ името на дружеството и експортirатъ веднага, защото целта на дружеството е да се изнесатъ по възмож-

*) Единъ вагонъ съдѣржа 100 каси по 1440 яйца всѣка една.

ностъ въ най-прѣсно състояние, най-доброкачествоенитѣ яйца. По този начинъ на манипулиране, крайния резултатъ, чистата печалба се разпредѣля ежегодно между членовете пропорционално на доставеното количество отъ всѣки членъ.

И ако птицевъдството въ Дания е взело такива грамадни размери, това се държи особено на високите цени на яйцата, на голѣмите усилия, грижи и внимание къмъ тая стопанска отрасъль.

Една отъ мѣрките, която спомогна за засилване на птицевъдството на чисто стопанска основа, а не като спортъ, е била многобройните конкурси между птицевъдните стопанства, организирани отъ „**Кооперативното Д-во за износъ на яйца**“. Това кооперативно Д-во е проявило една много ценна дейностъ, която въ 1914 год. е била продължена отъ така наречената „**Комисия за отглеждане на птици**“. Птицевъдната комисия е натоварена съ управление и разпределение на кредитите, които държавата отпуска за поощрение на птицевъдството. Тя е давала сѫщо награда и на ония птицевъдци, които подържатъ добре уредени птицевъдни стопанства; вънъ отъ това, комисията раздава на нищожна цена яйца за мѣтene отъ изпитани и стопанско полезни раси. Специално жури упражнява контролъ върху ония птицевъдни стопанства, които участватъ въ годишните конкурси, за да може да раздадатъ правилно наградите споредъ размѣра на снесените яйца. Особени грижи се полагатъ за контролиране носидбата чрезъ контролните гнѣзда и поставяне на контролни прѣстени по краката на птиците. Освенъ многобройните птицевъдни Д-ва, въ Дания сѫществува едно голѣмо птицевъдно Д-во за цѣлата страна съ клонове въ всѣка околия, което Д-во устройва курсове по птицевъдството, конкурси за носливостъ и птицевъдни изложби. Това д-во е устроило въ цѣлата страна множество контролни станции, публикува специаленъ бюллетинъ, има свои експерти съветници, които сѫ на разположение на членовете по всички птицевъдни въпроси.

Вънъ отъ това, множество статии, брошури, книги и списания будятъ постоянно интереса на датчаните къмъ птицевъдството.

Въ 1902 год. **Кралския ветеринаренъ и агрономически институтъ** е открилъ при опитната си лаборатория една **секция по птицевъдството** и уредилъ едно опитно птицевъдно гнѣздо, а отъ ноемврий 1903 година е основалъ **специална птича клиника**.

Ако се спиратъ на тия подробности, отъ които, може би, читателъ ще се отекчи, това го правя, за да се види съ какви колосални грижи и внимание е удостоено птицевъдството въ Дания, какъ то е оценено и развито до съвършенство. И тия грижи не сѫ били напразни, тѣ сѫ възнаградили стократно деятелите въ тази областъ.

С. Игнатовъ

Ранни пилета.

Едно отъ най-важните условия, което тръбва да спазимъ, за да имаме ценни, приходоносни зимни носачки е произвеждането на ранни пилета.

Всъка стопанка въ село, всъки птицевъдецъ тръбва да е готовъ съ настъпването на пролѣтните дни да насади мжтачки, или при по-голѣмите стопанства да сложи оплодени яйца въ инкубатора.

Мжтачки! Най-добрата ранна мжтачка у насъ това е пуйката, ето защо тази птица не тръбва да липсва въ всъко земедѣлско, или птицевъдно стопанство. Пуйката много лесно може да се разлеки и усърдието ѝ въ мжтенето отива до тамъ, че често пжти тръбва да се отстранява на сила, отъ полога, за да се нахрани.

Разбира се, че трудолюбиви птицевъдци своевременно се погрижватъ за ранно разклопване и на кокошки мжтачки. Фактъ е, че нѣкои птицевъдки изъ нашите села, особено такива между преселниците банатски българки, или славони и пр. иматъ добре разклопани кокошки, което време поискатъ още презъ зимните м-ци, или ранната пролѣтъ.

Между зимните яйца има много по-голѣмъ %, неоплодени, ето защо много умѣстно е, въпреки най строгото избиране на яйцата за мжтени, да се насаждатъ едновременно поне по две мжтачки, та като се прегледатъ яйцата на 7-я денъ и се махнатъ неоплодените, да се оставатъ оплодените подъ едната мжтачка, а на другата да ѝ се сложатъ нови яйца.

Развитието на зародиша, на пиленцето, въ яйцето е възможно, само когато последното е поставено при температура, каквато се развива отъ леженето на мжтачката върху яйцата. Но излъчваната отъ тѣлото на мжтачката топлина, която може да предизвика разливане на зародиша въ яйцето, при топло пролѣтно време може да загрѣе повече яйца, отколкото презъ последните дни на зимата, ето защо за ранни пилета на мжтачка кокошка не могатъ да се слагатъ повече отъ 10-11 яйца, защото тя не може да ги загрѣе достатъчно. Когато мжтачката напустне полога, за да се разходи и нахрани, налага се на много мѣста яйцата да се покриятъ съ мякъ, чистъ вълненъ платъ, за да не истинатъ.

За ранните пиленца птицевъдеца тръбва да има топло, свѣтло и широко помѣщение, всѣкога добре провѣтрено съ чистъ въздухъ. Да ги пази отъ студъ и влага.

Въобщѣ, който птицевъдецъ иска зимни носачки, той тръбва да положи повече трудъ по насаждането, лупенето и гледането на ранните пиленца.

Тѣ тръбва да се хранятъ съ богата на бѣлтъчини храна

За тъхъ птицевъда тръбва да се погрижи и за ранна зелена храна.

Като говоримъ за ранни пилета, ние не разбираме пилета люпени презъ зимата, а колкото се може рано въ пролѣтъта. Отъ такива пилета сѫ и най-добрите носачки.

Люпенето и отглеждането на ранните пилета е практически изпълнимо за нашите птицевъдки въ село и за това, че тѣ сѫ още въ кѫщи и преди излизането на полската работа иматъ вече твърде заякнали пиленца, способни да си дирятъ храната изъ двора и градината още въ първите топли пролѣтни дни.

Върно е че за тѣзи пилета могатъ да се получатъ най-добри цени преди Петровдень, но сѫщо така е върно, че тѣ сѫ и най-ранните зимни носачки. За такива тръбва да пазимъ всичките добре развити ярки и най-яровитите петлета. Така само ще създадемъ и у насъ добри зимни носачки, което за сега е главната цель на всѣки здружени птицевъдецъ, е идея, която съюза на птицевъдците въ България иска да направи цель на всички птицевъдци въ страната.

Хранене на малките пилета.

Намираме за умѣстно да съобщимъ указанията, които дава по храненето на малките пилета Отдѣление по Птицевъдство на Корнелийския Университетъ въ Америка. Той препоръчва следните пет смѣси:

Смѣсь № 1

Дробенъ овесъ . . .	8 части
Хлѣбни трошици . . .	8 части
Просено брашно . . .	2 части
Костено брашно . . .	2 части

Смѣсь № 2

Дробена пшеница . . .	3 части
" царевица . . .	2 части
Груханъ*) овесъ . . .	1 часть

Смѣсь № 3

Пшенич. трици . . .	6 части
Царевич. брашно . . .	3 части
Хубаво мес. брашно . . .	3 части
Костено брашно . . .	1 част

Смѣсь № 4

Цѣло зърно жито . . .	3 части
Дробена царевица . . .	2 части
Груханъ овесъ . . .	1 част

Смѣсь № 5

Жито	3 части
Дробена царевица . . .	3 части

Пилетата се хранятъ отъ деня на захранването до петия денъ съ смѣсь № 1, намокрена съ млѣко. Тази храна се дава петъ пижти на денъ. Смѣсь № 2 съ прибавка на малко отъ смѣсь № 3 въ сухо състояние—тръбва да се намира въ всѣ-

*) Подъ груханъ овесъ се разбира овесъ безъ сламената си обвивка.

ко време на разположение на пилетата. Така приготвната храна посипватъ съ ситно нарѣзана прѣсна зеленина, ситень пѣсъкъ и счукани дървени вжлища.

Като се почне отъ петия день до двунедѣлна възрастъ на пилетата даватъ смѣсь № 2, като я разхвърлятъ по два пжти на денъ въ постилката. Освенъ това смѣсь № 3 смѣсватъ съ бито кисело млѣко и даватъ три пжти на денъ, а сѫщата смѣсь № 3 въ сухо състояние държатъ постоянно на разположение на пилетата въ открыти сѫдове.

Отъ втората до четвъртата недѣлна възрастъ на пилетата се хранятъ съ сѫщата смѣсь, както въ по-ранния периодъ, само че намокрената смѣсь се дава не повече отъ два пжти дневно.

Следващия периодъ отъ четири до шестъ недѣли, презъ което време пилетата не се лишаватъ отъ движение изъ двора, ги хранятъ, както и по-рано, само че намаляватъ количеството на тѣстото отъ смѣсь № 3 до единъ пжть дневно, а въ замѣна на това даватъ смѣсь № 4, която разхвърлятъ по постилката два пжти на денъ. Сухата смѣсь № 3 си остава, както и по-рано въ ханилкитѣ.

Въ последния периодъ отъ шестъ недѣли до пълна зрѣлостъ даватъ смѣсите № 3 и № 5. Ако искатъ да ускорятъ развитието на пилетата, то единъ пжть на денъ даватъ тѣсто № 3. Освенъ това, още отъ началото пилетата трѣбва да получаватъ пѣсъкъ, дървени вжлища, черупки отъ миди, ко-стено брашно и да се движатъ изъ хубаво обрасъль съ треви дворъ и изобилно прѣсна вода. Необходимо е да се заставятъ пилетата да правятъ, колкото е възможно, по-вече движение, за да добиятъ по-голѣмъ апетитъ. Движенето на пилетата по голата земя и на широко го изисква самата имъ природа.

Съобщава: **Хр. Иринчевъ.**

Д-ръ С. Игнатовъ

Умиране на пиленцата въ яйцето.

Умиране на пиленцата въ яйцата е една загатка на природата, която човѣшкото разбирине още не е въ състояние да обясни. То се срѣща най-често при гължбите и ко-кошките. Положително установено е, че се срѣща, както при искусственото люпене съ инкубатора, така и при естественото мжтене. Къмъ предразположението у разплодните птици трѣбва да се вземе като най-главна причина начина на храненето имъ. Понятно е, че лошо храненитѣ, а сѫщо така и много затлѣстѣлѣ родители даватъ едно хила-во поколение. За това никога не трѣбва да се сешаватъ мн-

го стари, или много млади петли и кокошки, а тръбва на стари кокошки да се остава младъ, яровитъ пътешественник, но въ последния случай, на двегодишни кокошки, пътешественник, който може да оплодява, който има пълно здраве и сила.

Едногодишни кокошки не подхождатъ за разплодъ, защото такива само въ много редки случаи, могатъ да ни даватъ ценни, силни и здрави пилета. Разбира се, че и тукакакто всичко правило има изключение.

Второ важно условие е количеството на кокошките, определени за единъ пътешественник. Ако кокошките се държатъ вътъсънъ дворъ, на тъзи отъ тежките раси, като виандота, плимутрака и др. да се съмътатъ и оставатъ 5—6 кокошки на пътешественник. При леките раси италиянката, минорка, легхорнъ и пр. — не повече отъ 10 кокошки. Тамъ, където кокошките иматъ широкъ просторъ, тамъ може да се оставатъ на единъ пътешественник повече кокошки.

Трето условие, особено е важно за селското птицевъдство, където измирианията на пиленцата въ яйцата често бива масово, и тръбва да диримъ въ родственото развърздане, което е и причината на дегенерация, на израждане на кокошките. Тукъ въ селския дворъ не е редкостъ да видимъ събрани въ едно птиче стадо и пребабата, и бабата, и маймата, и дъщерята и дългото и башата и синътъ, където не се прави никакъвъ подборъ, като се остава най-красивъ петелъ, колкото се може по-дълго време. Не съж редкостъ въ нѣкиси отдалечени места, въ нѣкои села всичките кокошки да съставляватъ една единственна родственна фамилия.

И нѣма какво да се чудимъ, че поколенията биватъ все по-слаби и по-слаби и че пиленцата умиратъ още въ яйцето.

Извѣстно е, че насадените презъ зимата яйца даватъ много малъкъ процентъ на люпене, което тръбва да се обясни съ влиянието на времето върху оплодяемостта и развитието на ембриото, на зародиша.

При люпенето съ инкубатора има още много други причини, които влияятъ върху яйцето и развитието на пиленцето.

Едно отъ най-важните условия, което тръбва да се спазва, за да се намали или съвършенно премахне измирането на пиленцата въ яйцето, е да се постави люпенето при кокошките, колкото се може по близо до естественото, до това на дивите птици.

Та и ние имаме случай да наблюдаваме при кокошки, които съ си направили сами пологъ, нѣгде скритъ изъ постройки и съновала, или подъ коша, да изкаратъ на бѣль свѣтъ пиленца съ отлично здраве и пъргавина, излюпили всичките си яйца въ полога.

Както въ случая, така и при фазаните, яребиците, пъдпъдъците, дивата патка и дивата гъска и пр. макаръ че яйцата съ изложени често на неблагоприятни атмосферни вли-

яния — нѣма измиранія на пиленцата въ яйцето, нѣма запрѣтаци, а има 100% излюпваніе на здрави, силни, пръгави пиленца, респективно патенца и пр.

Тамъ, гдѣ се остави мжтачката въ нѣкой пологъ, въ долапче добре закрито изкопано въ земенъ брѣгъ, или керничения дуваръ и се остави сама тя да се грижи за храна и вода, люпимостъта може да достигне 95—98%, че и 100%, когато други, които ежедневно се вдигатъ отъ птицевъда отъ полога, който е въ затворено помѣщение, за да се нахранят и напои, резултатътъ сѫ често много малки даже 0%.

Загадка, която въпреки това, че се загрѣватъ яйцата преди да се сложатъ подъ мжтачката, ламбирането на яйцата и пр. пр. си остава загадка.

При всички тѣзи манипулации, при които се намѣсва човѣшка ржка, имаме само увреждане развитието на ембриото, на зародиша и не е чудно вече измирането на пиленцата въ яйцето.

По тѣсно може да се схване последното като вследствие на това, че е нарушена обмѣната на газовете въ яйцето, както и влагата около него, въ въздуха.

Пиленцето диша въ яйцето, то има нужда отъ кислородъ, а отдѣля вѫглена киселина. При пологъ на открито, това става правилно, но въ помѣщение, въ затворена стаичка, която не се вентилира добре, зародиша не може да получи нуждното му количество кислородъ или не може да отдѣли, да излѣзе изъ яйцето излишната вѫглена киселина и пиленцето се задушва.

Често пжти имаме много дебела ципа, която сѫщо може да бѫде причина за умирането на пиленцето въ яйцето, щомъ и околния въздухъ е много сухъ, та се е изпарила много отъ водата въ яйцето и съ това сѫ нарушени условията за по нататъшното развитие на пиленцето въ яйцето. Други причини поменати и по-горе сѫ: малка жизнена сила въ пиленцето отъ яйца, отъ много стари, или много млади слаботѣлесни и болни кокошки и отъ аномалности въ самото яйце, дебела черупка, отъ лоша мжтачка, много яйца подъ нея и пр.

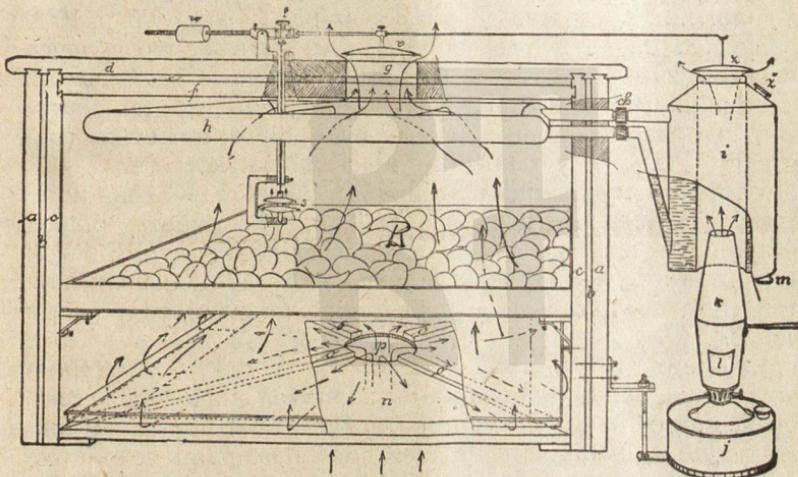
Мѣри за отстранението за предпазване сѫ: подборъ на родителите — да останатъ като такива най-здравите най-живи-нерадостните и носливи кокошки. Сѫщо пѣти съ сѫщите качества отъ най-нослива майка. Спазваме казаното за възрастъта на кокошки и пѣти. Подновяване на кръвта въ стадото, близки до природата условия за развитие и животъ на птиците, излюпени по естественъ, или по искусственъ начинъ.

При естественото люпене полога да е на затулено мѣсто като се избѣгватъ затворените помѣщения за мжтене.

Здрава разнообразна храна.

Топловодни инкубатори.

Ако следиме развой на птицевъдството във страната, тръбва да призаемъ, че интересът къмъ този стопански отрасъл отъ година на година се пробужда все по-силно и по-силно. Това е едно явление във нашия стопански животъ, което тръбва само да ни радва, защото при днешните благоприятни пазарни цени на птичите произведения, това започнато дѣло тръбва да се канализира рационално, като се постави въ производствено отношение наравно съ това въ другите страни, кѫдето птицевъдството е единъ отъ най-важните народни поминъци. Този резултатъ е възможенъ, само при ранното излупване на пилета, целесъобразния подборъ на носачките, щателна контрола, хигиениченъ курникъ и хранене.

Разрѣзъ на топловоденъ инкубаторъ

Значението на ранното лупене за успѣха въ птицевъдството е много голъмо и се признава отъ всички. На време излупленото пиле се развива нормално и почва да носи т. е. да ни дава приходъ още презъ есенъта, продължава презъ зимата, когато ни дава така скъпите и ценни зимни яйца, чийто цена е значително по-висока отъ тая на другите. За да имаме, обаче, ранни носачки, нашите усилия тръбва да бѫдатъ: по-възможност по-ранно насядане на яйца. Знайно е при това, че ранното насядане на яйца подъ квачка не е винаги възможно, особено, когато пролѣтъта е студена и кокошките не сѫ се изнесли още. Така, че често птици, а въ повечето случаи и винаги, нашиятъ успѣхъ е въ зависимост отъ желанието на кокошката да легне рано или късно. Съ появлата,

обаче на усъвършенствования типъ инкубатори (машини за лупене на пилета по искусственъ начинъ) зависимостта на птицевъда отъ желанието на кокошкитѣ се премахна. И днесъ въ всички страни, кѫдето птицевъдството е рационализирано, птицевъда сади яйца тогава, когато пожелае.

Целта на настоящето ни е да направимъ едно кратко описание на тази машина и работенето съ нея. За да избавимъ птицевъда отъ заблуждения, ще се постараемъ да го запознаемъ на кратко по-основно съ тази материя. Защото хвалбитѣ и рекламиратъ на тази или онази фабрика често пжти могатъ да ни костуватъ много нѣщо.

До скоро най-распространени и най-много употребявани сѫ били ония, които се отопляваха съ топълъ въздухъ. Посредствомъ топлия въздухъ, който преминава въ ламаринени тржби надъ яйцата, пространството се отоплява и то най-често отъ петролна ламба. Топлината на срѣдния ясенъ пламъкъ на газевата ламба варира между 800 и 1000 С° градуса. Въздухътъ надъ последния е съ нѣколко градуса по-хладенъ. Интересно е въ случая, топлината на въздуха, който циркулира въ тржбитѣ на топловъздушните инкубатори. Отъ направените опити и изчисления съ термометъръ градиранъ до 200 С° е установено, че сѫщата достига 172 С°. Тржбитѣ на топловъздушните инкубатори сѫ фалцовани и не зависимо отъ това често пжти запойвани. Запойката, обаче, не е трайна и често се случва да се разтворятъ тржбитѣ и пушека да влиза въ камарата върху яйцата. Тенекеджийския припой, споредъ съдържанието на олово и калай, се топи при 182 до 272 С°.

Модерните инкубатори, най-последния типъ, сѫ построени така, че топлината на ламбата отоплява вода, която пъкъ отоплява камарата въ инкубатора, кѫдето сѫ поставени яйцата за лупене. Топлината на тази вода намираща се въ тржбитѣ възлиза на 58 — 66 С°. Отъ пръвъ погледъ се вижда, че топловодния инкубаторъ дава значително по-малка топлина отъ топловъздушния, чийто топливно количество трѣбва да бѫде съ 107 С°, по високо, за да загрѣе сѫщото пространство. Следователно, количеството на топлината при топловидния инкубаторъ е значително по-малко, умѣreno и близко до естественото излупване, което явно проличава отъ следното сравнение:

Топлината на водата въ тржбитѣ или топливно количество, средно	65 С°.
Топлина нуждна за лупене на яйцата	39.5 С°.
Разлика между топливното количество и нуждата за лупене топлина	25.5 С°.

Платете си абонамента.

При топловъздушния инкубаторъ имаме следното положение:

Топлина на въздуха въ тръбите, или топливно количество, срѣдно	172 С°.
Топлина нуждна за лупенето	39.5 С°.
Разлика между топливното количество и необходимата за лупене топлина	132.5 С°.

Това на пръвъ погледъ изглежда невѣроятно, но фактъ въ който всѣки може да се убеди.

Понеже припоя при лепене на тръбите образува понѣкога и мехури, които при пукването могатъ да разтворятъ тръбите, били тѣ топловъздушни или топловодни, последствията сѫ тия, че въ топловъздушните инкубатори нахлуватъ петролни газове въ камарата, а въ топловодните почва да капе вода върху яйцата, която общо взета не е толкова опасна за яйцата. При това нека забележимъ, че добре пре-гледани преди монтирането бакърените тръби надминаватъ по трайностъ, както цинковите, така и желѣзните, каквито се употребяватъ за икономия отъ много фабрики.

Освенъ това, бакърените тръби иматъ и тази изгода, че бакъра най-лесно пропушта топлината, не ржджасватъ нито имъ вредятъ оксидатитъ. Ето защо, споредъ гореизложеното, топловодния инкубаторъ съ медни (бакърени тръби заслужава предпочтение предъ топловъздушния такъвъ.)

И въвеждането въ почти всички птицевъдни станции както въ Америка, така и въ Европа т. е. въ страни, кѫдето то-ва дѣло по своето развитие е отишло много напредъ отъ птицевъдството у насъ, на топловодните инкубатори съ бакърени тръби не е станало току така, а ѝма своите причини и възъ основа на дългогодишни опити и практика.

Съ това ние съвсемъ не изказваме да подценимъ качеството на топловъздушните инкубатори, съ които има вече постигнати отлични резултати—лупимостъ на поставените яйца за лупене надъ 90%. Добрая резултатъ често зависи отъ качеството на яйцата за лупене. Лошите яйца не могатъ да дадатъ какъвто и да е резултатъ, дори подъ квачка; следователно ние не бива да очакваме чудеса отъ инкубатора, защото долнокачественъ материалъ не може да ни даде добъръ резултатъ. Въ топловодните инкубатори, обаче, се забелезва винаги, единъ плюсъ въ процента на лупимостта, кое-то се дължи исклучително на действието на по-умѣрената, по-добре разпределената и влажна топлина, загрѣваща яйцата.

Правилно е, ако държимъ по край количествеността и на качествеността на излупените пилета и се ржководимъ винаги отъ американската поговорка: „Не е важно, колко ще излупишъ, а колко ще отгледашъ и каква ще бѫде тѣхната здравословностъ“. Отъ практика, знаемъ, че пилетата, излупени отъ топловоденъ инкубаторъ, сѫ по-тежки, по-пъргави и

се развива винаги лесно и бърже, тъй както при естественото лупене. Това пък се дължи на обстоятелството, че влагата е много по-благоприятна във първия случай, което можем да изпитаме, като си поставим ржката и във двата инкубатори, и се убеждаваме, че въздухътъ във камарата на топловъздушния инкубаторъ е много по-сухъ и се нуждае от по-вече влага, което запича пилетата и умъртвява ~~нищо~~ от тъхъ още във черупката.

М. Ц. Чоневъ.

Презъ мартъ въ птицевъдния дворъ.

Въ началото на мартъ се започва съ насаждане на квачкитъ. За тъхъ най-подходяще место е онзи кътъ, който е спокойнъ съ равномърна, температура запазенъ, отъ влага и малко затъменъ. Най-подходяще и удобно гнѣздо за мжтене (пологъ) се прави отъ съено и малко ситна, мека слама. За мжтачки се избиратъ само кротки стари кокошки чито качества сѫ известни на стопанина. Въ случай, че желаемъ да си излупимъ скжли и ценни яйца, тогава непременно избираме стара и въ никой случай едногодишна квачка. Най-важното при естественото лупене е правилното разпределение на времето. Правило е всѣка сутринъ въ точно определено време да се взема мжтачката отъ гнѣздото, следъ което на ~~отдалечно~~ мѣсто ѝ се дава храна и вода. Въ сѫщото време се почиства въ замърсенитъ яйца съ хладка вода, а гнѣздото се посипва съ прахъ противъ паразити, ако се опасяваме отъ такива. Най-препоръчителни тѣки срѣдства сѫ варь на прахъ или персийски прахъ за инсекти; последния се намира за проданъ въ всички дрогерии и аптеки. Съ това отстранение на кокошката отъ гнѣздото се цели провѣтряване на яйцата, което трае не повече отъ 15 минути. Само въ последните нѣколко дена провѣтрянето може да трае малко по-продължително.

Препоръчително е въ последните 18 и 19 дена да се поптапятъ яйцата въ хладка вода, ако се страхуваме, че трудно ще се научиятъ черупките. При излупване на пилетата да се обѣрне най-серизожно внимание на последните, като ги предпазимъ отъ всѣкакъвъ видъ паразити. За това въ този моментъ добре ще бѫде да се направи мжтачката още веднъжъ щателно съ прахъ. Целесъобразно е винаги да се насаждатъ едновременно две квачки, за да можимъ въ последствие да оставимъ пилетата само на **едината**. Това става привечеръ, когато квачката не вижда и не може да забележи чуждите пилета.

Въ първите 24 часа пилетата не получаватъ никаква храна. Безсмислено, ~~е~~ обаче, да се продължи повече този гладъ. Редовно излупените пилета възприематъ безъ всѣкакви по-

следствия храната следъ тия 24 часа. Тази състои отъ млѣко, булгуръ и жито.

Пѣсъчинки и камъчета сѫщо не трѣбва да липсватъ. Меката храна се състои отъ следната смесица:

- 25 части булгуръ отъ царевица
- 20 части житени трици
- 10 части булгуръ отъ овесь
- 10 части рибено брашно
- 5 части млѣко
- 1,5 части кълцани дървени въглища
- 1 части чукани мидени черупки.

Въ първите три седмици се храни по следния начинъ: 7 части смѣсена мека храна и 3 части зърно, ако не се чувства по-голѣма нужда отъ белтъчини. Отъ четвъртата седмица се намалява всѣки две седмици меката храна, а се увеличава съ 1 часть повече зърнена храна. По този начинъ младите пилета на третия месецъ получаватъ 3 части мека храна и 7 части зърно. Ония птицевъди, които не могатъ да си послужатъ съ гореказаната смѣсица, могатъ да си избератъ друга такова, стига да не забравятъ, че младото пиле има голѣма нужда отъ бѣлтъчини първоначално. Въ какво състояние да се дава храната суха или мека (забѣркана) това е единъ въпросъ неразрешенъ още. Безспорно, че меката (забѣрканата) храна е малко по-добра отъ сухата. Неудобството тукъ е, че влажната храна се много лесно разваля, — вкисва. Когато хранимъ съ влажна храна, необходимо е дневно да се дава сѫщата 6 пжти, въ втория случай се даватъ ежедневно 3 пжти зърно и смѣсицата стои на разположение цѣлия денъ на пилетата. Малките пилета обичатъ извѣнредно млѣкото, когато нѣмаме възможностъ да имъ даваме млѣко, пресната вода не бива никога да липсва. Както и зеленината като тавка се дава първоначално, кълненъ овесь, а въ последствие остатъци отъ салата.

Ако отглеждането на пилетата става съ изкуствена майка, температурата въ първата седмица да не е по низка отъ 32 въ вътрешното пространство. Често да се смѣня постилката отъ слама и пѣсъкъ и пази образцова чистота.

При естественото отглеждане най-важното е да се предпазва пилетата отъ паразити и болести. Да се посипватъ съ прахъ често по онни части, кѫдето се събиратъ паразитите и предпазватъ отъ болести, като не се пуштатъ по влажната земя и трева. По-добре е да премахнемъ слабите и недоразвити пилета, които сѫ носители на разни болести, отколкото да имаме 10 пилета повече, които винаги могатъ да се разболятъ.

Храната презъ месеца на носачките оставя сѫщата съ само разлика, че се дава по-малко царевица. Следъ като пилетата порастнатъ, прибѣгваме къмъ по-ефтината зърнена храна.

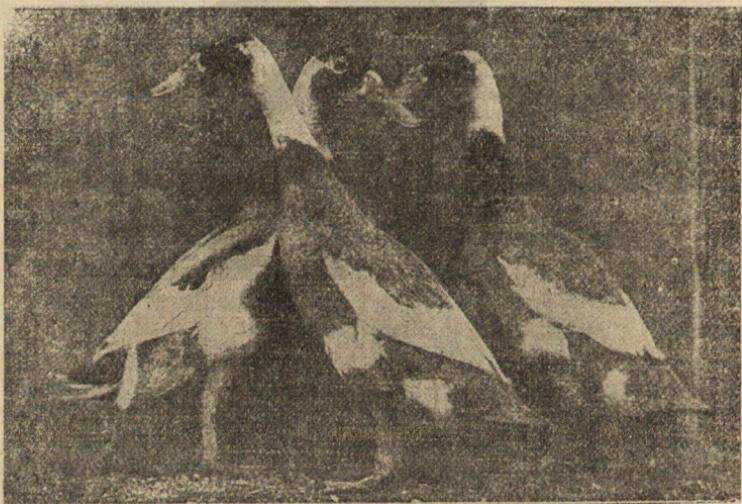
Носливостта презъ мартъ е 17—19 яйца на носачка.

С. М. Лукановъ.

Индийска бъглива патица.

Произходните на тази пача раса е спорно. До като едни твърдят, че тя е пренесена от Индия, други ѝ преписват европейски произходъ.

По формата на тѣлото и начина на ходенето си индийската бъглива патица се твърде много отличава от другите пачи раси. Тя има дълго цилиндрическо тѣло, което държи почти право. Краката ѝ сѫ поставени твърде назадъ на тѣлото, на което се и дължи правата му постановка. Хода на индийската бъглива патица прилича по-вече на тичане. При движението си тя не се люшка, както това се наблюдава при патиците от другите раси. Шията ѝ е дълга, изправена. Главата ѝ е почти голѣма, ржбеста. Клюна ѝ е сравнително голѣмъ, жълтъ съ зеленикави петна. Последните липсват при черната индийска бъглива патица. Клюна и челото образуват прави линии.

Индийски бъгливи патици.

Оперението е сиво-жълтеникаво, бѣло, и въ рѣдки случаи черно. Най-често, обаче, горните цвѣтове сѫ примѣсени.

Индийската бъглива патица се отличава съ извѣнредно живия си темпераментъ. Тя е много пъргава и подвижна и затова може да се развѣждада съ успѣхъ, само когато има на разположение обширни пространства, пасища или ливади, по които да се движи свободно.

Тя се брои къмъ най-носливите пачи раси. Презъ годината снася срѣдно 200 яйца, съ срѣдно тегло 60—80 гр. Че-

рупката на яйцето съ жълтеникавъ или зеленикавъ цвѣтъ. Въ последно време има зарегистрирани случаи, при които еденични екземпляри сѫ снесли надъ 300 яйца годишно. Индийската бѣглива патила е сравнително скорозрѣла; на възрастъ 4 $\frac{1}{2}$, месеца, тѣ вече пронасятъ.

Месото имъ е добро, но малко. Патокътъ тежи срѣдно 2–2 $\frac{1}{2}$, кгр., а патката, до 2 кгр.

Не сѫ много взискателни при отглеждането имъ. Могатъ да се развѣждатъ съ успѣхъ и безъ вода, но въ замѣна на това трѣбва да имъ се дадять на разположение просторни пасища или ливади, макаръ и допнокачествени.

Патицата е лоша мжтачка и затова най-добре е яйца да излюпва, но да се поставятъ подъ кокошка или пуйка.

М. Ц. Цоневъ.

Гжскитѣ.

Отъ доста толѣмо значение при развѣждането на гжскитѣ е възрастъта или по-право зрѣлостта на екземплярите, които сме оставили за **разплодъ**. Отъ едногодишните гжски ние не можемъ да добиемъ здрави и добри поколения. Найдобри резултати получаваме отъ птици преминали трето годишна възрастъ. Гжскитѣ се развиватъ бавно и въ противовесь на кокошкитѣ и др. дом. птици достигатъ доста висока възрастъ. Не е „чудо“ да срещнемъ 50, 60 дори 70 годишни гжски. Това сѫ прочие изключения, защото човѣкътъ още въ ранната възрастъ онема живота на сѫщите, което е съвсемъ правилно, обаче добри и здрави **гжски** не бива да се колятъ много рано! Гжскитѣ запазватъ своята продуктивностъ до 11–12 годишна възрастъ. Мжккия, обаче, не бива да се оставя по-старъ отъ 7–8 години. Отъ голѣмо значение за подържане жизнеспособността на гжскитѣ е сѫщо така храненето и гледането. Добро пасище и не въ изобилие друга храна сѫ вѣче благоприятните условия.

Гжскитѣ се опознаватъ много бавно, ето защо добре е, още при есенята да съберемъ тия гжски, които сме оставили за развѣждане, за да прекаратъ цѣлата зима наедно. Между другото ще забележимъ, че гжскитѣ не сѫ глупави животни, а напротивъ иматъ много добри и благородни качества. Тѣ сѫ паметливи и привързани къмъ своя господарь. Гжскитѣ живѣятъ **две по две** споредъ природата си, ние хората ги обаче принуждаваме да се привикнатъ на другъ начинъ на живееене. Обикновено на единъ гжсакъ се оставятъ 6 или повече гжски, но често пжти ние сме изненадани съ лоши резултати — много свѣти и неоплодени яйца. Това се дължи на обстоятелството, че гжсака пренебрегва нѣкои отъ гжскитѣ! Най-

добри резултати при лупенето получаваме въ случай, когато не отиваме противъ природата на гжските: една межка и една или най-много две женски.

Ако желаемъ да насадимъ старата гжска, погрижваме се своевремено за удобно и неоспокоявано място, което да облагоприятствува мжтенето. И понеже гжските мжтят тамъ, където носятъ, още при пронасянето ние тръбва да имъ създадемъ подходящето място, за да не става въ последствие нужда да ги насаждаме другаде, защото това е трудно и безцелно робство! Необходимо е да се съблюдава техникътъ природни качества и навици, ако желаемъ добъръ успехъ!

Лупенето на гжшите яйца трае 30—31 день. Много често малките се излюпватъ **неравномърно**, така, че докато се излюпатъ окончателно всичките, минава много време. Това се дължи на различната възрастъ на яйцата. Когато мжтачката е буйна и неспокойна, за да предпазимъ малките отъ смазване, щомъ сжщите се излюпать и изсъхнатъ, обезательно тръбва да ги приберемъ на топло въ една кошница. А когато тя е кротка, добре е да не се беспокои много, само въ случай, когато ще тръбва да се взематъ черупките и прочисти гнездото. Понеже черупките на гжшите яйца сѫ дебели и твърди, пропукването на сжщите отъ малките става много трудно. За това мозина препоръчать, особено при горещо време, да се напръсква околовръстъ гнездото съ мало вода. Когато пъкъ мжтачката не е въ гнездото, можемъ да напръскаме яйцата съ хладка вода. Гнездата за мжтени се правятъ винаги на земята, заради влагата.

Често пъти малките виждатъ много голъма трудностъ при излизането отъ черупката. Въ такъвъ случай стопанина не бива да се **престарява**, нито да акушерствува. Въ такива случаи една капка хладка вода е достатъчна да помогне. Следъ това яйцето се поставя веднага подъ мжтачката съ пропукнатия връхъ нагоре. Когато яйцето се е пропукнало, за да ускоримъ излупването, внимателно откъртваме едно парченце отъ черупката. Не появили се на това място кръвъ, това е признакъ, че малкото е готово да се излупи. Тогава стопанина потапя една мека кърпа въ гореща вода до такава степенъ, че да може да се търпи отъ ръжката. Взема бърже въпросното яйце и го обвива въ кърпата. Следъ като яйцето престои 2 или 3 минути поставя се бърже наново подъ мжтачката съ напуканата частъ нагоре. Почти винаги следъ тази операция младото гжсе ще се излупи много лесно и бърже.

Младите гжсета иматъ нужда отъ сочно и зелено пасище, иначе отглеждането е немислимо. Наръжената клюна на гжските е пригодена за пасене на тръба и затова тѣ сѫ преди всичко тревопасни птици.

Въ следующия брой ще кажемъ нѣколко думи за отглеждането на младите гжски.

Ив. Добревъ.

Да премахнемъ лошиятъ носачки на време.

Една отъ най-важните работи на добросъвестния птицевъдецъ, който желае да има максимумъ доходъ отъ своите птици, е да селекционира или, по-скоро казано, да подбере своеето птиче стадо отъ всички ония птици, които или никакъ не снасятъ или снасятъ толкова малко, че сѫ тяжестъ на останалите птици. Тия паразити трѣбва на всяка цена да се отстранятъ по това време, защото пазаря за кокошки през този сезонъ е най-благоприятенъ.

Доказано е отъ многото опити, направени въ чужбина, че носачки, които до края на м. мартъ не сѫ снесли 40-50 яйца не ще бѫдатъ добри и носливи. И за това подържането имъ е абсолютно безсмислено. Познатата теория на английчанинте, че добрите носачки трѣбва да снесатъ отъ 1 октомври до 31 декември 30 яйца се потвърди и отъ птицевъдите въ останалите страни. За съжаление обаче у насъ въ това отношение не знаемъ да е направено нѣщо. Така, че намъ не оставя нищо друго, освенъ да възприемемъ горната максима, като кажемъ, че кокошки, които до края на мартъ не сѫ снесли 40 яйца, сѫ лоши носачки. Целта на настоящето ми е да дамъ въ кратце добрите и лоши признания на носачките, които трѣбва да ни рѣководятъ при тѣхното подбиране.

Важни признания за познаване на

добри носачки		лоши носачки
подвижна и кротка	темпераментъ	плаха и дива
тѣсна	глава	дебела
голѣмъ, правиленъ,	гребенъ	малъкъ, бледъ и зърнестъ
лъскавъ и коравъ	очи	бледи и потънали
живи, изпъкнали	очень прѣстенъ	желтъ
бѣль	менгуши	жълти
бѣли	клюна	жълта и дебела
бѣла кѣса и сплескана	крака	жълти и груби
нежни и гладки	прѣсти	дѣлги
кѣси, поради постоянното ровене	астеръ	жълтъ, малакъ, грававъ и сухъ
бѣль, голѣмъ и влаженъ	грѣбъ	тѣсенъ и превитъ
широкъ и равенъ	кожа	слабо - подвижна поради тлѣстинитѣ
мека и еластична	оперение	извѣнредно гѣсто
леко редко		

Нека забележимъ, че обезцветяването на клюната и краката важи само за раситѣ съ жълта кожа и настѫпва съ течение на времето. Така че съ започване на носливостта ние не можемъ да мислимъ, че добрата носачка трѣбва да има свѣтълъ клюнъ.

Съюзенъ и кооперативенъ животъ.

БЪЛГАРСКИ ПТИЦЕВЪДЕНЪ
СЪЮЗЪ — СОФИЯ.

№ 88

София 1 мартъ 1929 год.

—о—

До Птицевъдните дру-
жества и клубове въ страната.

Г-нъ Председателю,

Управителниятъ съветъ, възъ основа чл. 24 от Съюзния уставъ, реши да свика на 7 и 8 априлъ т. г. въ София I редовенъ конгресъ, на който да бъде разгледанъ следния дневенъ редъ:

1. Отчетъ на Управителния съветъ и Контролна комисия.
2. Освобождаване отъ отговорност Управителните тѣла.
3. Измѣнение на устава.
4. Приемане образецъ уставъ за основаване птицевъдни дружества.
5. Избиране нови управителни тѣла.
6. Реферати: а) Родното птицевъдство и птици за повдигането му, отъ професоръ Г. С. Хлѣбъаровъ. б) Болести по домашните птици и мѣрки за ограничението имъ отъ Д-ръ С. Игнатовъ.

Предъ видъ важността на дневния редъ налага се на конгреса, да бѫдатъ представени всички дружества и клубове въ страната.

Съобщавайки Ви това умоляламе Ви, Г-нъ представителю, да наредите следното:

1. Да се изготви годишенъ отчетъ за дейността ни дружеството Ви, който удобрень отъ общото събрание, да бѫде изпратенъ въ София на Управителния съветъ най-късно до 25 мартъ т. г.

2. Да свикате общо събрание на дружествените членове, на което:

а) Да се вземе решение за влизане на дружеството Ви членъ въ съюза, ако това до сега не е сторено и протоколното решение изпрати въ съюза ведно съ устава на дружеството. Дружествата, на които устава е утвърденъ отъ Управителния съветъ, нѣма да изпращатъ устава въ съюза.

б) Да се избератъ делегати за конгреса. Съгласно чл. 33 отъ съюзния уставъ, дружествата могатъ да изпратятъ следните делегати: 2 — за дружества до 30 члена; 3 — за дружества до 50 члена; 4 — до 100 члена; и по единъ делегатъ за всѣки 50 или дробъ отъ 50 члена за дружества повече отъ 100 члена. Птицевъдните кооперации иматъ право на 2 делегати.

На конгреса могатъ да присъстватъ и гости, които заедно съ делегатите ще пътуватъ по Б. Д. Желѣзници съ 50% намаление.

За да можемъ ви изпрати на време увѣрение за пътувие съ 50% намаление, молимъ съобщете веднага, отъ колко увѣрения се нуждаете.

Конгреса ще заседава въ салона на Търговската и Индустриална Камара — задъ Народния театъръ.

Съ поздравъ:

за Български Птицевъденъ Съюзъ

Председателъ: Професоръ Г. С. Хлѣбarovъ.

Секретарь: П. Шоповъ.

Кара-Ачското Птицевъдно дружество „Минорка“, Балбунарска околия, на 4 февруари т. г. има общо годишно събрание съ доста важенъ дневенъ редъ, на което сѫ присъствуvalи почти всички членове. Между другово е измѣненъ и допълненъ дружествения уставъ въ съгласие съ съюзния такъвъ, който се изпрати по принадлежността за утвърждение. Събранието одобри единодушно дейността и отчета за изтеклата година на Управителния съветъ и преизбра миналогодишния съставъ наново, който отъ своя страна разпредели длъжностите както следва: за председател досегашния такъвъ Пейчо Конdevъ — Секр.-бирникъ, за подпредседател Петко Стойчевъ, за секретарь-касиеръ досегашния такъвъ Михаилъ Найденовъ — писаръ и членове: Цачо Велевъ и Райко Минковъ.

Дружеството е приключило годината съ 24 редовни членове и следния бюджетъ за изтеклата 1928 година: **приходъ 3910 лева, разходъ 296 лева и наличностъ 3614 лева.** Гласуванъ е бюджета за 1929 година: приходъ 21050 лева, разходъ 10288 лева и излишъкъ 10762 лева.

Въ това събрание всички въпроси се разискваха съ най-голѣма заинтересованост и дълбоко съзнание. На край се изисква пожелание за активно работене въ дадените насоки и преуспѣване въ подобряние родното птицевъдство.

с. Кара-ачъ 4. III. 1929 г.

Съобщава: секр. касиеръ: Михаилъ Найденовъ.

Птицевъдци!

Посетете масово I-я редовенъ конгресъ на 7 и 8 априлъ въ София. Поискайте увѣрение отъ редакцията или съюза.

Хр. Шоповъ — Мир. Сѫдия

Балбунаръ.

Какъ да образуваме Птицевъдно Д-во.

1) Всъко дружество, което преследва идейна целъ, за да действа законно въ страната, тръбва да има утвърденъ уставъ отъ Министерството на Вжтр. Работи, за разлика отъ кооперативнитѣ, акционернитѣ и др. дружества съ материални цели, чито устави се утвърдяватъ и регистриратъ отъ съответния Окръженъ Сѫдъ.

2) За да биде утвърденъ устава на новото птицевъдно д-во, последния тръбва да се гласува и приеме отъ общото учредително събрание на дружеството, което тръбва да има най-малко 7 члена.

3) Така изработения и приетъ отъ Учред. Събрание уставътведено съ учредителния протоколъ и списъка на членовете на Управителния Съветъ и Контр. Комисия съ обозначение длъжността на всъки единъ членъ се изпраща въ 2 еднообразни екземпляра до **Българския Птицевъденъ Съюзъ — София — Площадъ Славейковъ № 6** за утвърждение.

Преписитѣ тръбва да бждатъ надлежно завърени отъ Управ. Съветъ на дружеството.

4) Управителния Съветъ на Б. П. Съюзъ, преглежда изпратения уставъ, дали е въ единност съ той на Съюзния, утвърждава го и го изпраща на съответното Министерство за утвърждение.

5) Следъ утвърждение не устава единия екземпляръ, завърренъ и утвърденъ ведно съ Учредителния протоколъ, се повръща обратно въ дружеството, когато то може вече да функционира.

6) За всъка промъна въ Управ. Съветъ на дружеството тръбва да се съобщава въ срокъ отъ 15 дена на Б. П. Съюзъ.

7) Въ края на всъка отчетна година дружеството е длъжно да изпраща до Б. П. Съюзъ преписъ отъ отчета съ сведение за приходите и разходите на сѫщото.

8) Всички книжа по образуването и утвърждаването на устава не се обгърбватъ по членъ 47 гр. ХХ п. 25 З. Г. Н.

9) Когато дружествата притежаватъ имоти, които не могатъ сами да експлоатиратъ, а тръбва да ги отдаватъ подъ наемъ, отдаването подъ наемъ може да стане само на търгъ, съгласно постановленията на Закона за Бюджета, Отчетността и Предприятията. За целта се изработватъ поемни условия, възъ основа на които се произвежда търга. Поемнитѣ условия и тръжния протоколъ се утвърждаватъ отъ Упр. съветъ или общото събрание на дружеството, споредъ както е казано въ дружествения уставъ. Обявитѣ за търговетѣ, се публикуватъ въ Държавенъ вестникъ **обезателно**.

10) Въ Учредителното събрание съ държи следния протоколъ:

Протоколъ № 1.

Днесъ ..... 192....год. поименованитѣ жители на ..... , а именно: ..... (на брой най-малко 7) се събрахме за основаване на птицевъдно дружество.

Председателското място се зае отъ ..... , избра се за секретарь на събранието и за свидетели: 1. ..... и 2. ...., които да преподпишатъ протокола на събранието.

Следъ като се констатира нуждното число учредители, събранието се обяви за учредително и реши: да се основе Птицевъдно дружество въ .....

Прочете се приложения къмъ този протоколъ уставъ, който се прие отъ събранието.

Следъ това чрезъ тайно гласоподаване се избраха за управителенъ съветъ: 1. ...., 2. ...., 3. ...., а за контроленъ съветъ: 1. ...., 2. .... и 3. .... и т. н,

Управителния съветъ отъ своя страна избра за председатель ..... , за подпредседатель ..... и за секретарь-касиеръ ..... , а контролния съветъ: за председатель ..... и за членове: 1. .... и 2. ....

Председатель на Учр. Събрание: .....

Секретарь: .....

Свидетели: (1. ....
(2. ....

Държавни стопанства, въ които се отглеждатъ расови птици и продаватъ яйца:

1. ИТАЛИАНКА ЯРЕБИЧНА: Конезаводъ Клементина, край гр. Плевенъ; Образцовъ чифликъ, край гр. Русе; Земедѣлско у-ще въ с. Борушъ—Гор. Орѣховско, Земедѣлско у-ще Кнежа, Централна Птицевъдна Опитна станция — София.

2. МИНОРКА: Централна станция — София, Депо за мѣжки разплод-ници край гр. Пловдивъ, Ст. Загора, Кая-бурунъ и Хасково.

3. ПЛИМУТЪ-РОКЪ: Централна Опитна Птицевъдна станция — София, Земедѣл. у-ще — Видинъ, Разсадника — гр. Севлиево и Кула.

4. ВИАНДОТЪ: Централната Опитна Птицевъдна станция — София, Дѣвическо у-ще въ д. Дѣбникъ и Айтосъ.

5. РОТАЙЛЕНДЪ: Централна Опитна Птицевъдна станция — София.

6. ПЕКИНГСКИ ПАТИЦИ: Земедѣл. у-ща въ Садово, Образцовъ чифликъ, с. Борушъ — Гор. Орѣховско, Орхание и Видинъ; Депо за коне — Пловдивъ

7. КАКИ КАМБЕЛЬ ПАТИЦИ: Дѣвич. Земед. у-ще — Т. Пазарджикъ

8. ТУЛУЗКА Г҃СКА: Земедѣлски училища въ с. Борушъ — Гор. Орѣховско, Видинъ, Кая-бурунъ, Ст. Загора, Кюстендилъ и Садово.

9. ЕМДЕНСКА Г҃СКА: Образцовъ чифликъ край гр. Русе.

Министерството на Земедѣлието и Д. И., вследствие постъпките на Управ. съветъ на съюза е наредилъ до държавните стопанства при продаване на яйца да иматъ предимство организираните въ д-ва птицевъдни.

Йосифъ Шерцель - София

ПРЕДСТАВИТЕЛЬ НА ФИРМАТА ЛИСКА & ВОНКА

Фабрика за инкубатори — Ухринъвесь

ул. „Богомиль“ № 25. Телефонъ № 2738.

Постояненъ фабриченъ складъ

на всъкакви уреди за отглеждане и развъждане на всички домашни птици и животни, уредба на модерни птицевъдни дворове и стопанства въ всъкакви размѣри за рисово и индустритално прицевъдство.

Инкубатори, изкуствени майки, машини за гойни капсули, апарати за гушене, контролни гнезда, автоматични хранилки и водопойки, костомѣлки, трѣворезалки, цвеклорезалки, сламорезалки, ярмомелки, апарати за поникване на зърнени храни, крилни щипки, контролни нумериирани прѣстени, планове за модерни американски курници и др. Костено брашно, порцеланови и камфорови полози, усилвателни дезенфекциони срѣдства и пр.

Яйца за разплодъ.

отъ мѣстната подобрена кокошка
раса ТУЗИТА

Всичките носачки сѫ 2 годишни.

Клопатъ № № 26 — 38 — 40 — 44 — 57 = 10 лв. яйцето
год. носливостъ 211—241—227—222—249

Неклопатъ № № 35 — 49 — 66 — 68 = 15 лв. „
носливостъ 206—227—192—204 „

Хибриди Легхорни № № 81 — 82 = 15 лв. „
неклопатъ 182 — 222 „

Родоначалници Алфа—15Г—16Г—17КО—1Т = 20 лв.
на стадото—3 год.—134—184—151—170—137

Скорозрѣли № № 1 — 5 — 6 — 9 = 15 лв. яйцето
пронасятъ преди 155—172—161—183

5 м. възрастъ

Забележка: 1. Поржчки предплата, солиденъ амбалажъ, франко куповача, по равно бройки яйца отъ дадена група.

2. Стадото не е изравнено въ оперение. Пера не продавамъ, а висока носливостъ.

П. Д. КЪРШЕВЪ с. Миндя — Еленско.

Петли и яйца ФАВРОЛИ

продава КОСТА ТО-
ДОРОВЪ — Плѣвенъ.

КОСТЕНО БРАШНО

продава винаги прес-
но бюро „ФЛОРД*—
Плѣвеенъ по 12 л. кгр.